

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ 21+

2^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΑΛΙΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: Φροντίζω το περιβάλλον

ΥΠΟΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3: “Παγκόσμια και τοπική πολιτιστική κληρονομιά”

ΤΙΤΛΟΣ: “Ο τόπος μας, η χώρα μας, ο κόσμος μας”

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: Δεκέμβριος 2023- Ιανουάριος 2024

ΣΤΟΧΟΙ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ:

A. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΜΑΘΗΣΗΣ: Κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα, Ψηφιακή επικοινωνία, Παραγωγική μάθηση μέσω των τεχνών και της δημιουργικότητας, Συντονισμός ματιού- χεριού, Ανάπτυξη λεπτής κινητικότητας, Ανάπτυξη φαντασίας

ΖΩΗΣ: Κοινωνικές δεξιότητες, Πολιτειότητα, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Πρωτοβουλία

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ: Πληροφορικός γραμματισμός, Ψηφιακός γραμματισμός, Επαφή και χρήση Η/Υ, Επαφή και χρήση Ρομποτικής, Χρήση απλών εντολών Προγραμματισμού, Υπολογιστική σκέψη, Γραμματισμός στα μέσα

ΝΟΥ: Πλάγια σκέψη μέσω κατασκευών και παιχνιδιών, Δημιουργική και παραγωγική σκέψη, Ανάπτυξη προφορικού λόγου, Ανάπτυξη λεξιλογίου

B. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΧΟΙ

- Εξερεύνηση περιοχών της χώρας μου, αλλά και άλλων χωρών
- Οικοδόμηση της γνώσης με τη χρήση μέσων όπως διαδίκτυο
- Χρήση χάρτη, υδρόγειου σφαίρας και εξοικείωση με αυτά
- Παραγωγή και ανάπτυξη προφορικού λόγου
- Εμπλοκή σε πράξεις γραφής

- Συνεργασία με την οικογένεια
- Εικαστική δημιουργία
- Απόκτηση συνεργατικής διάθεσης για την επίτευξη ενός κοινού σκοπού
- Ανάπτυξη ενσυναίσθησης και αποδοχής του διαφορετικού και κατανόηση πως όλοι οι άνθρωποι είμαστε ίσοι ανεξαρτήτων χρώματος, φυλής, συνηθειών και άλλων παρόμοιων κριτηρίων
- Γνωριμία με το επάγγελμα του εξερευνητή και κατανόηση πως όσα γνωρίζουμε σήμερα για τον κόσμο μας δεν ήταν ανέκαθεν γνωστά
- Να μάθουν τα παιδιά περιοχές που δεν γνώριζαν
- Να γνωρίσουν τα παιδιά διαφορετικά μέρη, ήθη, έθιμα από τα δικά τους και να δοκιμάσουν διαφορετικές γεύσεις από τις οικείες τους
- Να γνωρίσουν τα παιδιά την Κρητική φορεσιά και την ονομασία κάθε επιμέρους κομματιού της
- Επαφή των παιδιών με την ελληνική λαογραφία μέσω του Καραγκιόζη
- Γνωριμία με το επάγγελμα του Καραγκιοζοπαίκτη και κατανόηση πως οι φιγούρες μπορούν να «μιλούν» με τη φωνή ενός ανθρώπου που αλλάζει τη φωνή του
- Να κατακτήσουν τα παιδιά τη γνώση σχετικά με τη σκιά μέσω πειραματισμών και παιχνιδιών
- Να διακρίνουν κοινά στοιχεία και διαφορές στα έθιμα και στις παραδόσεις ατόμων που προέρχονται από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα

A Εργαστήριο: “Ο Εξερευνητής”

A1: Κατασκευή της μικρής εξερευνητριάς

Ξεκινώντας το νέο θέμα των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων μας, αποφασίσαμε με τα παιδιά πως χρειαζόμαστε ένα βοηθό. Ο βοηθός μας θα είναι κάποιος που θα ανακαλύψει το τόπο μας μαζί μας. Συνεπώς, μιλήσαμε για τον εξερευνητή, τι δουλειά κάνει και ποια σύνεργα χρειάζεται. Στη συνέχεια, εφόσον τα παιδιά αποφάσισαν πως αυτή τη φορά βοηθό μας θα έχουμε ένα κορίτσι, κατασκευάσαμε την μικρή εξερευνητριά. Σε χαρτί του μέτρου φτιάξαμε το περίγραμμά της με τη βοήθεια ενός παιδιού που ξάπλωσε πάνω σε αυτό. Έπειτα, την ζωγραφίσαμε, την κόψαμε και την κολλήσαμε σε ένα εμφανές σημείο της τάξης, για να ξεκινήσουμε όλοι μαζί την περιπέτεια.

Β Εργαστήριο: “Ο τόπος μας”

B1: Τα Μάλια

Η πρώτη μας εξερεύνηση αφορούσε το τόπο μας, τα Μάλια. Αρχικά, εντοπίσαμε στο χάρτη τα Μάλια, που βρίσκονται στο νησί της Κρήτης. Παρατηρήσαμε πως το νησί μας βρέχεται από δύο πελάγη και συγκεκριμένα, τα Μάλια από το Κρητικό. Γι' αυτό το λόγο, τα παιδιά χρωμάτισαν σε χαρτί την Κρήτη, τα πελάγη της και έγραψαν τη λέξη «Μάλια» στην ακριβή τοποθεσία. Κατόπιν, όλοι μαζί ψάξαμε πληροφορίες στο διαδίκτυο σχετικά με το τόπο μας. Κάποια από τα ευρήματά μας ήταν το Μινωικό ανάκτορο των Μαλίων, το χρυσό κόσμημα της μέλισσας, οι παραλίες και το καλό φαγητό. Τέλος, όλες τις πληροφορίες και τις εικόνες που βρήκαμε τις εκτυπώσαμε και τα παιδιά τις έκοψαν και τις κόλλησαν σε ένα χαρτόνι δημιουργώντας με αυτό τον τρόπο μία αφίσα του τόπου μας.

B2: Οι παραδοσιακές φορεσιές της Κρήτης

Με χαρά υποδέχτηκε το Νηπιαγωγείο μας μία καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής και μία εκπρόσωπο του Λυκείου Ελληνίδων Ηρακλείου. Σκοπός της επίσκεψής τους ήταν να παρουσιάσουν στα παιδιά τις παραδοσιακές φορεσιές της Κρήτης. Πιο συγκεκριμένα, η εκπρόσωπος του Λυκείου Ελληνίδων φορούσε τη γυναικεία παραδοσιακή φορεσιά, για να τη δουν τα παιδιά και να τους εξηγήσουν την ονομασία του κάθε μέρους της φορεσιάς, το λόγο που το φορούσαν και να μπορέσουν να δουν από κοντά τα υφάσματα και τις διαφορετικές υφές. Επιπλέον, για να γίνουν όλα αυτά ακόμα πιο κατανοητά και ενδιαφέροντα, οι κυρίες που μας επισκέφθηκαν πρότειναν να ντύσουμε ένα αγόρι και ένα κορίτσι από τους μαθητές μας με αυτό τον τρόπο. Τα παιδιά συμφώνησαν και βοήθησαν στο ντύσιμο των μαθητών που επιλέχθηκαν με τυχαίο τρόπο, αναφέροντας με τη σωστή ονομασία και σειρά των επιμέρους κομματιών της φορεσιάς. Μόλις ολοκληρώθηκε αυτή η

διαδικασία, όλοι μαζί χορέψαμε παραδοσιακούς κρητικούς χορούς. Κλείνοντας, η καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής παρακίνησε τους μαθητές μας να παίξουν ένα ψυχοκινητικό παιχνίδι, που σκοπός ήταν να αφαιρούν ένα- ένα τα κομμάτια της φορεσιάς και με αυτό τον τρόπο να γίνει η αποτίμηση της δραστηριότητας.

B3: Χριστουγεννιάτικα ήθη, έθιμα και παραδόσεις της Κρήτης

Εν αναμονή των Χριστουγέννων, τα παιδιά με τη βοήθειά μας έψαξαν στο διαδίκτυο ποια είναι τα ήθη, τα έθιμα και οι παραδόσεις της Κρήτης. Κάποια από αυτά ήταν τα κρητικά κάλαντα, όπου και ακούσαμε, η Παρασκευή γλυκισμάτων, το σπάσιμο του ροδιού, ο στολισμός δέντρου ή καραβιού, το Χριστόψωμο, το γιορτινό τραπέζι κ.ά. Τα ευρήματά μας μάς φάνηκαν πολύ ενδιαφέροντα και αποφασίσαμε να φτιάξουμε ένα σχετικό λεύκωμα. Για αυτό το λόγο, χωριστήκαμε σε ομάδες και κάθε ομάδα επέλεξε ένα έθιμο για να ζωγραφίσει και να αποτελέσει σελίδα στο τελικό λεύκωμα. Ακόμα, μία ομάδα ανέλαβε τη δημιουργία εξωφύλλου.

Γ Εργαστήριο: “Η χώρα μας”

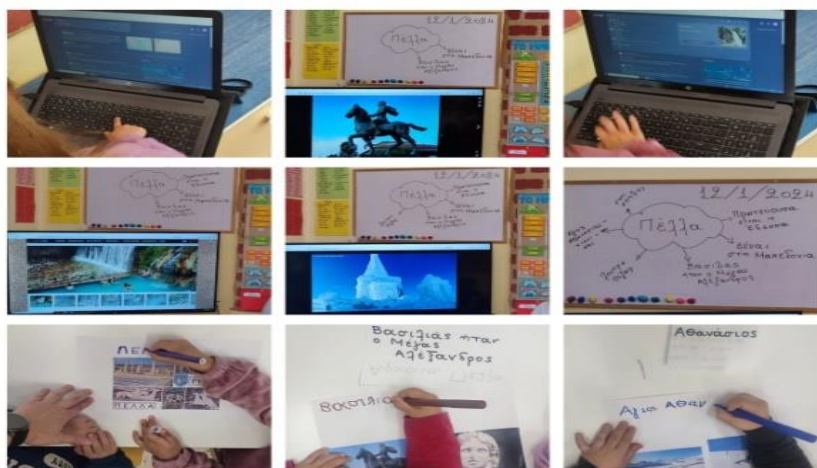
Γ1: Ο Κόλμπυ ταξιδεύει

Αφού γνωρίσαμε καλύτερα το τόπο μας, η εξερεύνησή μας συνεχίζεται και στην υπόλοιπη Ελλάδα. Αρχικά, ρωτήσαμε τα παιδιά ποιες περιοχές της Ελλάδας γνωρίζουν και τις καταγράψαμε στον πίνακα. Σειρά έχει τώρα κάποια άλλη περιοχή της Ελλάδας, όμως η επιλογή της τοποθεσίας έγινε τυχαία. Δώσαμε στα παιδιά δύο ζάρια, ένα κλασικό και ένα που σε κάθε πλευρά του έγραφε τις εντολές «μπροστά, πίσω, δεξιά, αριστερά». Τα παιδιά έριξαν και τα δύο ζάρια αρκετές φορές και τις εντολές που προέκυψαν τις πάτησαν στον Κόλμπυ. Συνεπώς, τυχαία οδηγηθήκαμε στην Πέλλα. Στη συνέχεια, τα παιδιά πληκτρολόγησαν στο Google Maps τη λέξη «Πέλλα» προκειμένου να την εντοπίσουμε στο χάρτη και είδαμε και κάποιες εικόνες από αυτό το μέρος.

Γ2: Ταξιδεύουμε στην Πέλλα

Οι πρώτες εικόνες κέντρισαν το ενδιαφέρον των παιδιών και για αυτό το λόγο, αναζητήσαμε στο διαδίκτυο περισσότερες πληροφορίες για την Πέλλα. Τα αποτελέσματα της αναζήτησής μας αφορούσαν την πρωτεύουσα και τα αξιοθέατα της Πέλλας. Κατά τη διάρκεια της αναζήτησής μας, τα παιδιά επέλεξαν κάποιες σχετικές εικόνες που βρήκαμε και τους άρεσαν, τις αποθηκεύσαμε και τις εκτυπώσαμε.

Γ3: Κατασκευή βιβλίου για την Πέλλα

Τα αποτελέσματα της αναζήτησής μας στο Διαδίκτυο ήταν εντυπωσιακά, οπότε η ιδέα της κατασκευής ενός βιβλίου για την Πέλλα άρεσε πολύ στα παιδιά. Κάθε σελίδα του βιβλίου μας ήταν αφιερωμένη είτε στην πρωτεύουσα της Πέλλας, την Έδεσσα, είτε στο γεγονός πως αποτελούσε τόπο γέννησης του μεγάλου Αλεξάνδρου, είτε στα αξιοθέατά της, όπως οι καταρράκτες, τα Λουτρά Πόζαρ, ο Άγιος Αθανάσιος για σκι κλπ. Τα παιδιά ανέλαβαν να γράψουν συνεργατικά σε μικρές ομάδες των δύο ατόμων κάποιες αντιπροσωπευτικές φράσεις σε κάθε σελίδα, όπως «Βρίσκεται στη Μακεδονία και έχει πρωτεύουσα την Έδεσσα», «Βασιλιάς ήταν ο Μέγας Αλέξανδρος» κλπ. Σαφώς, από το βιβλίο μας δε θα μπορούσε να λείπει και το εξώφυλλο, όπου κατασκεύασαν και πάλι τα παιδιά.

Δ Εργαστήριο: “Το θέατρο σκιών”

Δ1: Κατασκευή φιγούρας

Ως εισαγωγή στο θέατρο σκιών ρωτήσαμε τα παιδιά τι γνωρίζουν σχετικά με αυτό. Καταγράψαμε στον πίνακα όσα μας είπαν και μάθαμε όλοι μαζί γιατί λέγεται θέατρο σκιών, πώς γίνεται ποιοι παίζουν σε αυτό και ποιοι είναι οι ήρωες. Επίσης, μιλήσαμε για τη σκιά, το χρώμα της και το μέγεθός της που αλλάζει ανάλογα με τη θέση που βρίσκεται το φως. Κατόπιν, παρακολουθήσαμε σε βίντεο θέατρο σκιών από τον καραγκιοζοπαίκτη Άθω Δανέλλη, για να δούμε και να καταλάβουμε καλύτερα αυτά που μάθαμε. Τα παιδιά έδειξαν να ενθουσιάζονται με το θέμα, οπότε αποφασίσαμε να κάνουμε το δικό μας θέατρο σκιών. Συνεπώς, το πρώτο βήμα ήταν να επιλέξουν τα παιδιά όποια φιγούρα τους αρέσει ανάμεσα στον Καραγκιόζη, τον Ομορφονιό, του Μπαρμπα-Γιώργο κλπ και να τους τα εκτυπώσουμε.

Ο καθένας, λοιπόν, έβαψε με ξυλομπογιά τη φιγούρα που είχε επιλέξει, έκοψε με το ψαλίδι τα κομμάτια της και στη συνέχεια, οι νηπιαγωγοί συναρμολογήσαμε αυτά τα κομμάτια τοποθετώντας διπλόκαρφα στα καίρια σημεία και ένα καλαμάκι από πίσω, για να μπορούν τα παιδιά να τις χειρίζονται.

Δ2: Το δικό μας θέατρο σκιών

Κρατώντας τις φιγούρες που έφτιαξαν μόνα τους τα παιδιά, ήρθε η ώρα για τις δικές μας παραστάσεις. Τα παιδιά σε μικρές ομάδες 2-4 ατόμων έκαναν σύσκεψη για την ιστορία που θα παρουσιάσουν στα υπόλοιπα παιδιά και τους διαλόγους που θα κάνουν. Όταν ήταν έτοιμοι, τοποθέτησαν τις φιγούρες τους πίσω από το άσπρο πανί του θεάτρου σκιών που έχουμε στο σχολείο, ανάψαμε τον φακό και η παράσταση ξεκίνησε.

Δ3: Παίζουμε με τη σκιά

Ήταν τόσο έντονο το ενδιαφέρον των παιδιών για τη σκιά και τα παιχνίδια που κάνει ανάλογα με τη θέση του φωτός, που ακόμα και στο διάλειμμα παρατηρούσαν και έπαιζαν με τη σκιά τους. Συνεπώς, αδράξαμε την ευκαιρία και χρησιμοποιήσαμε το θέατρο σκιών για παιχνίδι πέρα του Καραγκιόζη. Πιο συγκεκριμένα, δώσαμε σε όλα τα παιδιά από μία φωτοτυπία που παρουσίαζε ζώα και σχέδια σκιών με χέρια και πύς δημιουργούνται. Εκείνα με τη σειρά τους τα παρατήρησαν, τα δοκίμασαν με τα χέρια τους και όταν ήταν έτοιμοι

πήγαιναν πίσω από το λευκό πανί του θεάτρου σκιών για να το παρουσιάσουν στα παιδιά. Οι υπόλοιποι έπρεπε να μαντέψουν τι μας δείχνει με τα χέρια του το παιδί που ήταν πίσω από τη σκηνή. Όπως ήταν φυσικό, οι μαντεψιές ήταν πολλές και ο ενθουσιασμός μεγαλύτερος.

Δ4: Ο Καραγκιοζοπαίκτης

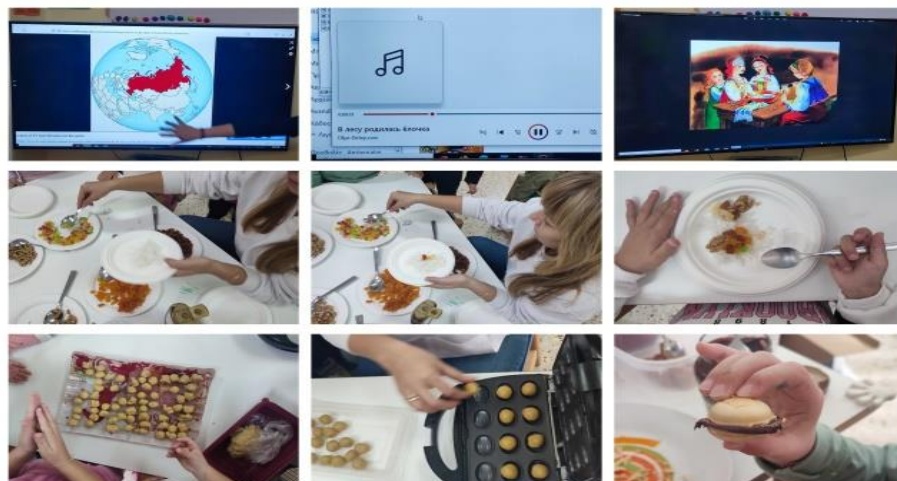
Σε προηγούμενη δραστηριότητα τα παιδιά ανέλαβαν το ρόλο του Καραγκιοζοπαίκτη και το ευχαριστήθηκαν. Συνεπώς, σκεφτήκαμε πως θα είχε ενδιαφέρον να συνομιλήσουμε με έναν αληθινό Καραγκιοζοπαίκτη, τον κύριο Άθω Δανέλλη, παραστάσεις του οποίου παρακολούθησαν τα παιδιά σε προηγούμενη δραστηριότητα. Η συνομιλία μας πραγματοποιήθηκε με τη βοήθεια της τεχνολογίας, αφού ο ίδιος κατοικεί στην Αθήνα. Συγκεκριμένα, συνδέσαμε τον υπολογιστή με τη μεγάλη οθόνη του υπολογιστή, ανοίξαμε την κάμερα και τα παιδιά χαιρέτησαν τον κύριο Άθω με τις φιγούρες που είχαν κατασκευάσει. Εκείνος με τη σειρά του, χάρηκε πολύ με τον ενθουσιασμό των παιδιών και μας εξήγησε πώς αποφάσισε να γίνει Καραγκιοζοπαίκτης, αν οι διάλογοι των ηρώων είναι οι ίδιοι κάθε φορά, από τι υλικά φτιάχνονται οι ήρωες του θεάτρου σκιών, μας μίλησε για τους ίδιους τους ήρωες και ποια είναι η σχέση που έχουν μεταξύ τους και μοιράστηκε μαζί μας και άλλες σχετικές πληροφορίες. Σημαντικό είναι και το γεγονός πως τα παιδιά προσκάλεσαν τον κύριο Άθω στο σχολείο μας, για να τον γνωρίσουν και να μας παρουσιάσει τους ήρωες του θεάτρου σκιών από κοντά.

Ε Εργαστήριο: “Ο κόσμος μας”

E1: Χριστουγεννιάτικα ήθη, έθιμα και παραδόσεις της Ρωσίας

Τα Χριστούγεννα πλησιάζουν, όμως όχι μόνο για τη χώρα μας. Πολλές ακόμα χώρες σε όλο τον κόσμο περιμένουν να γιορτάσουν τα Χριστούγεννα με διαφορετικό τρόπο. Προκειμένου να γίνει αυτό καλύτερα κατανοητό, προσκαλέσαμε στο σχολείο μας τη μητέρα μιας μαθήτριάς μας με καταγωγή από τη Ρωσία. Εκείνη αποδέχτηκε την πρόσκληση με χαρά και μίλησε στα παιδιά για τη χώρα της, την οποία εντοπίσαμε αρχικά στο χάρτη. Στη συνέχεια, είδαμε φωτογραφίες και βίντεο από τα τοπία και τους ανθρώπους εκεί, είδαμε τη σημαία, ακούσαμε χριστουγεννιάτικα κάλαντα της Ρωσίας και μάθαμε από τη συγκεκριμένη μητέρα τι συνηθίζουν να κάνουν οι άνθρωποι σ’ εκείνο το μέρος κατά τη διάρκεια των Χριστουγέννων. Μέσα από όλα αυτά, παρατηρήσαμε και μάθαμε πως η Ελλάδα και η Ρωσία έχουν αρκετές ομοιότητες και διαφορές. Μία από αυτές, είναι πως οι άνθρωποι στη Ρωσία ετοιμάζουν γλυκίσματα για τα Χριστούγεννα όπως οι άνθρωποι στην Ελλάδα, όμως αυτά τα γλυκίσματα είναι διαφορετικά. Με τη βοήθεια και την καθοδήγηση της μητέρας που μας επισκέφθηκε τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να φτιάξουν και να δοκιμάσουν παραδοσιακά γλυκίσματα της Ρωσίας.

Ε2: Ταξιδεύουμε στην Κίνα

Αυτή τη φορά η εξερεύνηση του κόσμου μας συνεχίστηκε σε μια τυχαία περιοχή με τη βοήθεια της υδρόγειου σφαίρας. Πιο συγκεκριμένα, κάποιο παιδί γύρισε την υδρόγειο σφαίρα και με το δάχτυλο τη σταμάτησε τυχαία στην Κίνα. Έτσι, λοιπόν, τα παιδιά έψαξαν στο διαδίκτυο πληροφορίες για αυτή τη χώρα χρησιμοποιώντας ως λέξη-κλειδί το όνομά της. Μάθαμε πληροφορίες για την πρωτεύουσα και είδαμε τη σημαία της. Επιπλέον, στο βιβλίο που διαθέτει το σχολείο μας και περιέχει χάρτες και σημαντικές πληροφορίες για κάθε χώρα με την ανάλογη εικονογράφηση, βρήκαμε το χάρτη της Κίνας και όσα αξιοθέατα μας παρουσιάζει. Όσα έκαναν εντύπωση στα παιδιά (φορεσιές, φαγητό, γιν-γιανγκ κλπ) τα καταγράψαμε στον πίνακα και αναζητήσαμε σχετικές πληροφορίες στο διαδίκτυο. Ωστόσο, επειδή μάθαμε πολλά ενδιαφέροντα πράγματα αποφασίσαμε να φτιάξουμε όλοι μαζί έναν πίνακα αναφοράς για την Κίνα. Για αυτό το σκοπό, εκτυπώσαμε τις εικόνες που βρήκαμε και τα παιδιά έγραψαν δίπλα από κάθε εικόνα σχετικές πληροφορίες (τρώνε ρύζι, σημαία κ.ά.)

Η εξερεύνηση των τόπων της χώρας μας καθώς και των χωρών του κόσμου μας, αποτελεί μια εκπαιδευτική δραστηριότητα που ενεργοποιεί το ενδιαφέρον και τη δημιουργικότητα των παιδιών και αναπτύσσει τις δεξιότητές τους. Για τον λόγο αυτό οι δράσεις μας θα συνεχιστούν και μετά το πέρας της παρούσας θεματικής ενότητας των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη μας τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των παιδιών.